

Spotkanie w ramach dialogu Firm Audytorskich oraz Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego

Spotkanie w formie hybrydowej

PANA

POLSKA
AGENCJA
NADZORU
AUDYTOWEGO

7 listopada
2024

Plan spotkania

- Powitanie Uczestników i wprowadzenie do spotkania
- Wystąpienie Prezesa Agencji
- Prezentacja nowej Strategii PANA na lata 2024-2027
- Informacja o rynku usług firm audytorskich badających JZP
- Informacja o publikacji stanowisk nadzorczych Agencji
- Dyskusja panelowa pt. „Sprawozdawczość i atestacja w zakresie zrównoważonego rozwoju – doświadczenia z wdrożenia nowej usługi i wyzwania na przyszłość”
- Dyskusja i pytania
- Zakończenie

Strategia PANA na lata 2024 - 2027

Departament Współpracy Międzynarodowej i Standaryzacji

Cel Strategii

Strategia, jako syntetyczny dokument wskazujący średnioterminową (4 lata) perspektywę działań Agencji

- Określenie kierunków i celów strategicznych w średnioterminowym horyzoncie
- Aktualizacja Misji i Wizji Agencji
- Wskazanie Zasad działania Agencji

Ramy czasowe

Średnioterminowy horyzont strategii

- Powiązanie ram czasowych z drugą kadencją organów Agencji 2024-2027
- Przyjęcie strategii w trakcie pierwszego roku jej realizacji
- Śródkresowy przegląd Strategii po 2024-2025
- Podsumowanie realizacji Strategii pod koniec 2027 roku

Misja i wizja Agencji

MISJA

Polska Agencja Nadzoru Audytowego działa w interesie publicznym oraz dąży do zapewnienia najwyższej jakości i rzetelności badań sprawozdań finansowych oraz innych usług świadczonych przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie, dzięki czemu przyczynia się do zwiększenia bezpieczeństwa inwestorów i obrotu gospodarczego.

WIZJA

Polska Agencja Nadzoru Audytowego jest niezależną, profesjonalną i nowoczesną instytucją nadzorczą, która zapewnia prawidłowe funkcjonowanie, a także rozwój i wzrost konkurencyjności rynku biegłych rewidentów i firm audytorskich.

Główne zasady działania Agencji

- 1) działanie w interesie publicznym,
- 2) dbałość o edukację, dialog i komunikację ze wszystkimi stronami zainteresowanymi podnoszeniem wiarygodności sprawozdawczości finansowej oraz sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, a także rewizji finansowej i atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju,
- 3) działanie w zakresie i przy użyciu narzędzi ściśle określonych w prawie,
- 4) działanie systemowe (długoterminowe) i doraźne (będące reakcją na pojawiające się zagrożenia) przy użyciu: prewencji, monitorowania, kontroli, stymulowania zmian (także ustawowych),
- 5) tworzenie i komunikowanie transparentnych warunków działania dla wszystkich biegłych rewidentów i firm audytorskich,
- 6) jawność i przejrzystość działania (przy zagwarantowaniu ochrony informacji objętych tajemnicą).

Kierunki strategiczne

- 1) Wsparcie rozwoju krajowych standardów wykonywania zawodu biegłego rewidenta krajowych standardów kontroli jakości oraz zasad etyki zawodowej biegłego rewidenta.
- 2) Doskonalenie systemu kontroli Agencji w firmach audytorskich
- 3) Optymalizacja systemu postępowań administracyjnych i dyscyplinarnych.
- 4) Wzmocnienie dialogu z kluczowymi interesariuszami i rozwój strategii komunikacyjnej Agencji.
- 5) Rozwój współpracy międzynarodowej Agencji.
- 6) Rozwój organizacji.

Kierunek 1. Wsparcie rozwoju krajowych standardów i zasad etyki

Cele strategiczne:

- Wsparcie procesu przyjmowania międzynarodowych oraz krajowych standardów i zasad etyki
- Zapewnienie efektywnego wdrożenia krajowych standardów i zasad etyki
- Aktywny udział Agencji w wypracowaniu standardów atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju

Kierunek 2. Doskonalenie systemu kontroli Agencji w firmach audytorskich

Cele strategiczne:

- Dalsza poprawa efektywności prowadzonych kontroli
- Rozwój zasobów i kompetencji PANA w obszarze kontroli w firmach audytorskich
- Dążenie do poprawy wskaźników jakości audytu w firmach audytorskich m.in.

Poprzez:

- Transparentne i sprawne raportowanie wyników kontroli
- Wspieranie firm audytorskich w doskonaleniu ich procedur kontrolnych

Kierunek 3. Optymalizacja systemu postępowań administracyjnych i dyscyplinarnych

Cele strategiczne:

- Racjonalizacja prowadzonych postępowań administracyjnych i dyscyplinarnych
- Rozszerzenie kompetencji zespołu postępowań administracyjnych i dyscyplinarnych w obszarze atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju
- Zwiększenie dostępności informacji o nakładanych sankcjach oraz stwierdzonych naruszeniach i rozstrzygnięciach sądów

Kierunek 4. Wzmocnienie dialogu z kluczowymi interesariuszami i rozwój strategii komunikacyjnej Agencji

Cele strategiczne:

- Rozwój współpracy i dialogu z firmami audytorskimi, biegłymi rewidentami oraz podmiotami sieci bezpieczeństwa sektora gospodarczego
- Doskonalenie i rozwijanie strategii komunikacyjnej Agencji ukierunkowanej na informowanie o działaniach nadzorczych, zwiększanie świadomości społecznej w zakresie roli biegłych rewidentów i firm audytorskich oraz usług świadczonych przez te podmioty

Cele strategiczne:

- Wzmocnienie zaangażowania Agencji w działalność IFIAR oraz KEONA
- Rozwój współpracy dwustronnej i regionalnej poprzez:
 - wymianę wiedzy i doświadczeń nadzorczych w celu wzmocnienia nadzoru krajowego,
 - udzielanie wsparcia merytorycznego organom nadzoru z państw trzecich, w szczególności Ukrainy oraz innych państw regionu Europy Środkowo-Wschodniej i Południowej, w tym w ramach inicjatyw Komisji Europejskiej i Banku Światowego,
 - prowadzenie współpracy nadzorczej z wybranymi państwami członkowskimi i państwami trzecimi.

Cele strategiczne:

- Rozwój zespołu Agencji, poprzez
 - rekrutację nowych pracowników,
 - wyspecjalizowane szkolenia kadry, w tym rozbudowanie wewnętrznych zasobów szkoleniowych (trenerzy wewnętrzni) i wymianę wiedzy,
 - zwiększanie możliwości rozwoju pracowników, poprzez organizację wizyt studyjnych w zagranicznych organach nadzoru audytowego,
 - rozwój przyjaznego środowiska pracy dla członków zespołu, które zakłada równowagę pomiędzy życiem zawodowym a prywatnym.
- Doskonalenie systemów, procedur i procesów
- Przygotowanie Agencji do nadzoru nad atestacją sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju
- Nowe technologie w działalności Agencji

**INFORMACJA O PRZYCHODACH I USŁUGACH
FIRM AUDYTORSKICH
PRZEPROWADZAJĄCYCH BADANIA USTAWOWE
JEDNOSTEK ZAINTERESOWANIA PUBLICZNEGO**

Departament Nadzoru

Wykaz skrótów

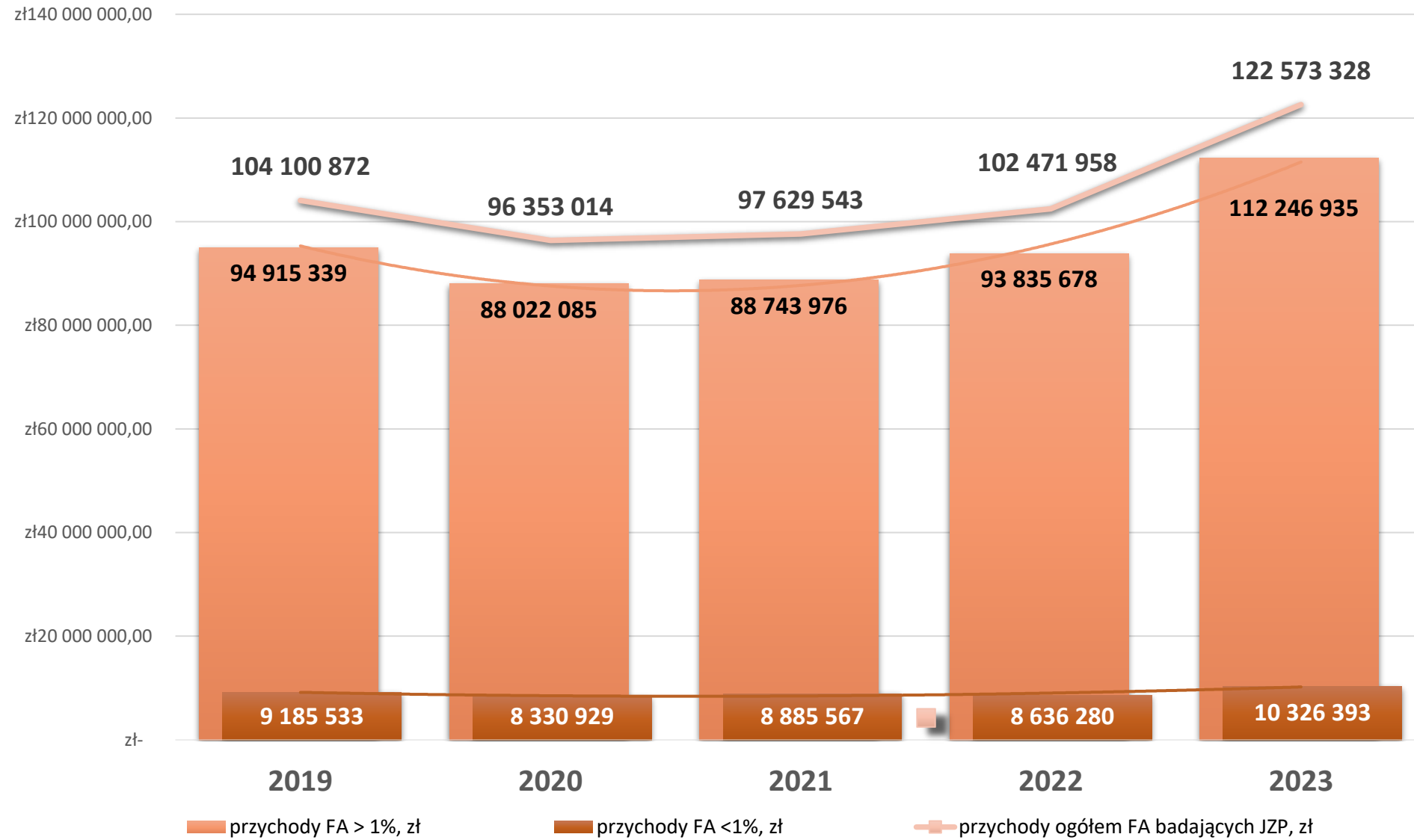
Skrót	Rozwinięcie
Agencja, PANA	Polska Agencja Nadzoru Audytowego
FA	Firma audytorska w rozumieniu art. 46 uobr
JZP	Jednostki zainteresowania publicznego
rozporządzenie nr 537/2014	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylające decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. U. UE. L. z 2014 r. Nr 158, str. 77, ze zm.)
uobr	Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2024 r. poz.1035)

Wprowadzenie

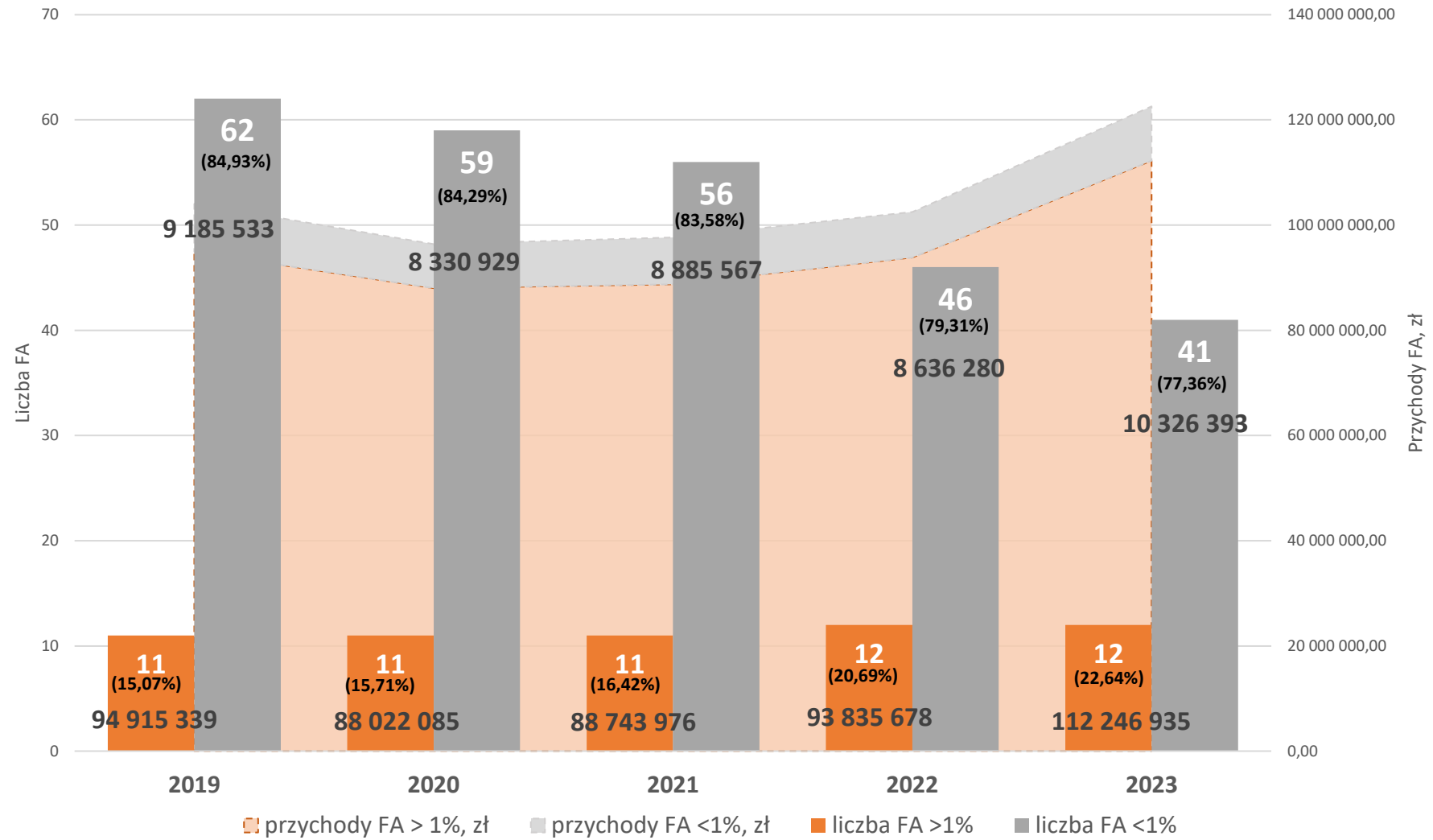
- Zakres analizy w niniejszym opracowaniu dotyczy:
 - FA przeprowadzających badania ustawowe w jednostkach zainteresowania publicznego (JZP) zgodnie z rozporządzeniem nr 537/2014 i art. 91 uobr, oraz
 - Udziały tych FA w rynku z uwzględnieniem kryterium, o którym mowa w art. 16 ust. 3 lit. a rozporządzenia nr 537/2014*.
- Opracowanie zostało przygotowane na podstawie danych wynikających z otrzymanych sprawozdań rocznych FA (art. 51 uobr) przekazanych do PANA.
- Opracowanie prezentuje dane dotyczące FA badających JZP i nie uwzględnia danych dotyczących FA niebadających JZP.

* Dane przedstawiono z uwzględnieniem przedziałów udziałów FA > 1% albo < 1% zgodnie z wykazami firm audytorskich przeprowadzających badania ustawowe w jednostkach zainteresowania publicznego.

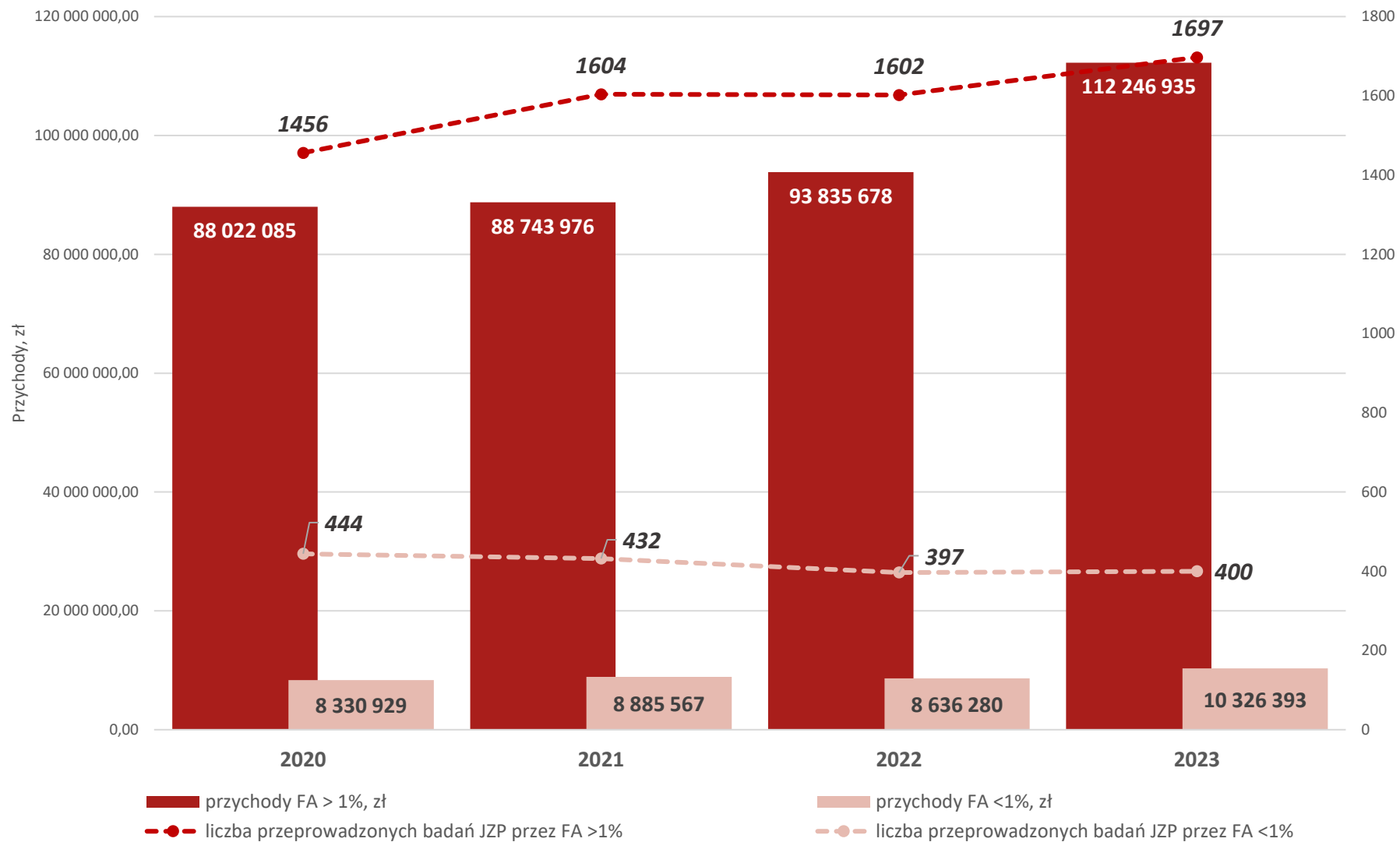
Przychody FA z badań ustawowych JZP

Liczba FA badających JZP vs. przychody z badań ustawowych JZP

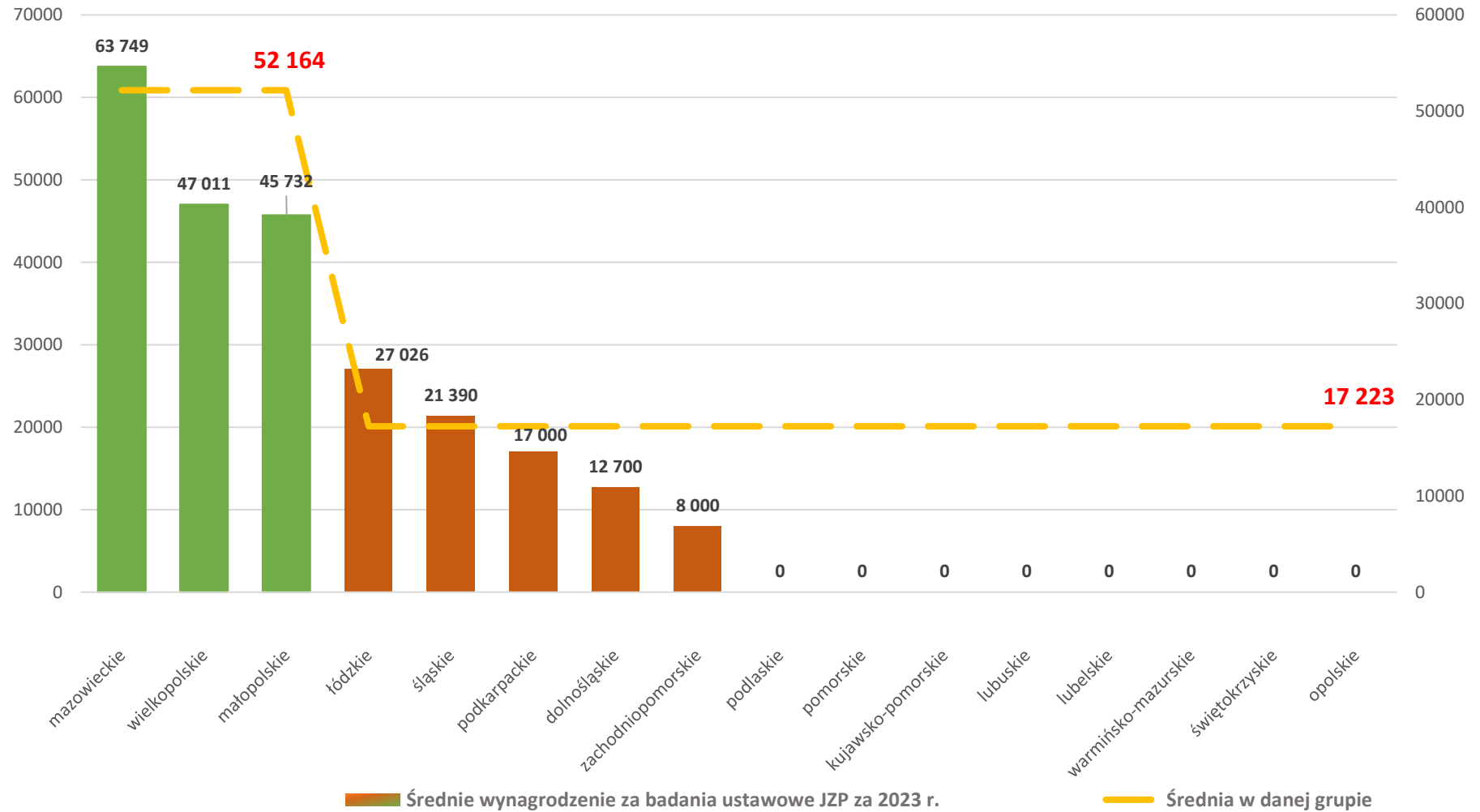
Liczba badań JZP a wysokość uzyskanych z tego tytułu przychodów przez FA

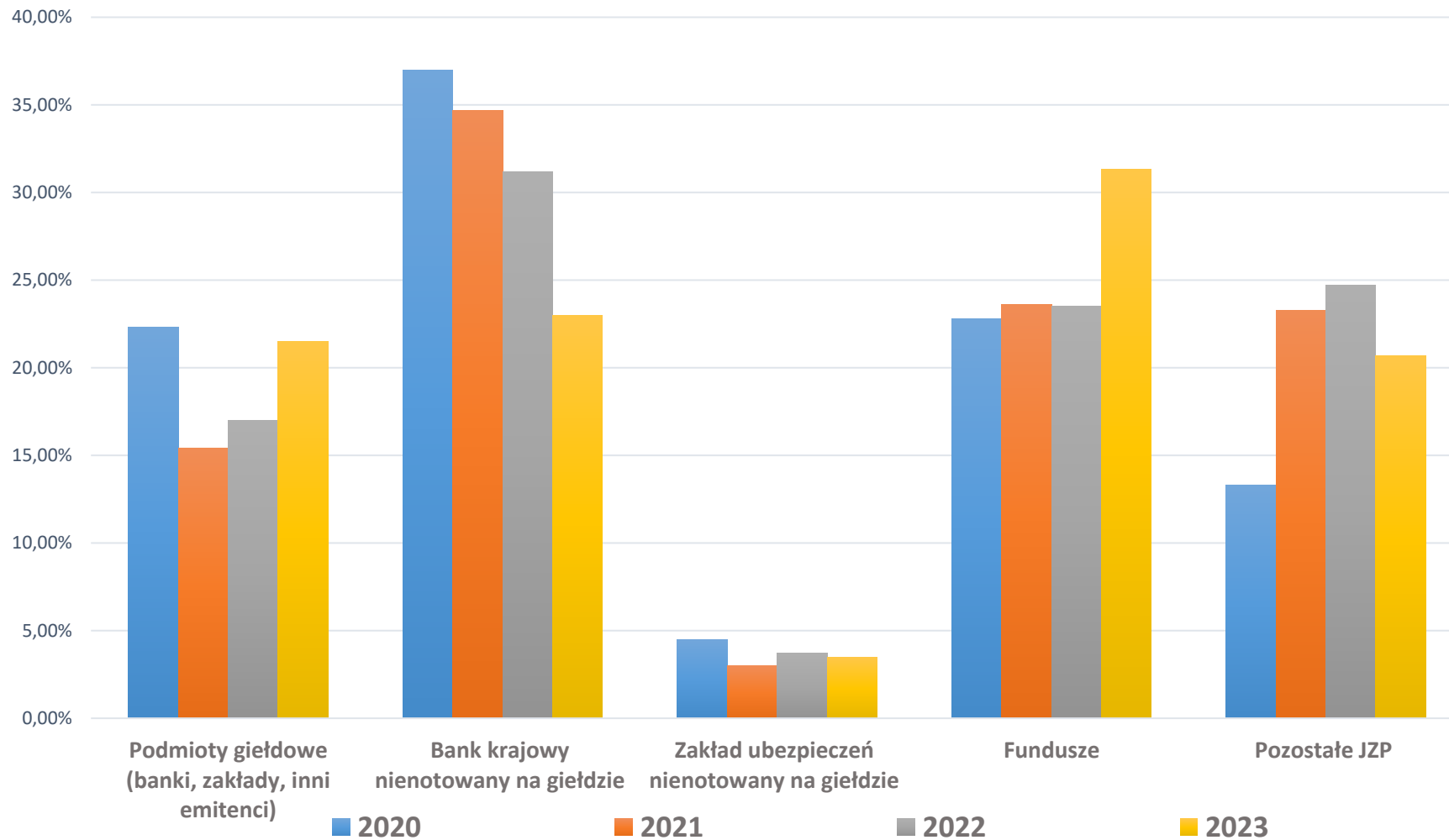
Liczba badań ustawowych JZP i przychody FA w 2023 r. wg województw

WOJEWÓDZTWA	Liczba badań ustawowych JZP za 2023 r.	Przychody z badań ustawowych JZP za 2023 r.	% przychodów z badań ustawowych w danej kategorii
>95% badań ustawowych przeprowadzone przez FA z 3 województw (mazowieckie, wielkopolskie, małopolskie)	2009	120 536 815 zł	98,34%
Pozostałe województwa <5% przeprowadzonych badań ustawowych	88	2 036 513 zł	1,66%
łącznie	2097	122 573 328 zł	100,00%

Średnie wynagrodzenie za badanie SF wg województw JZP 2023 r.

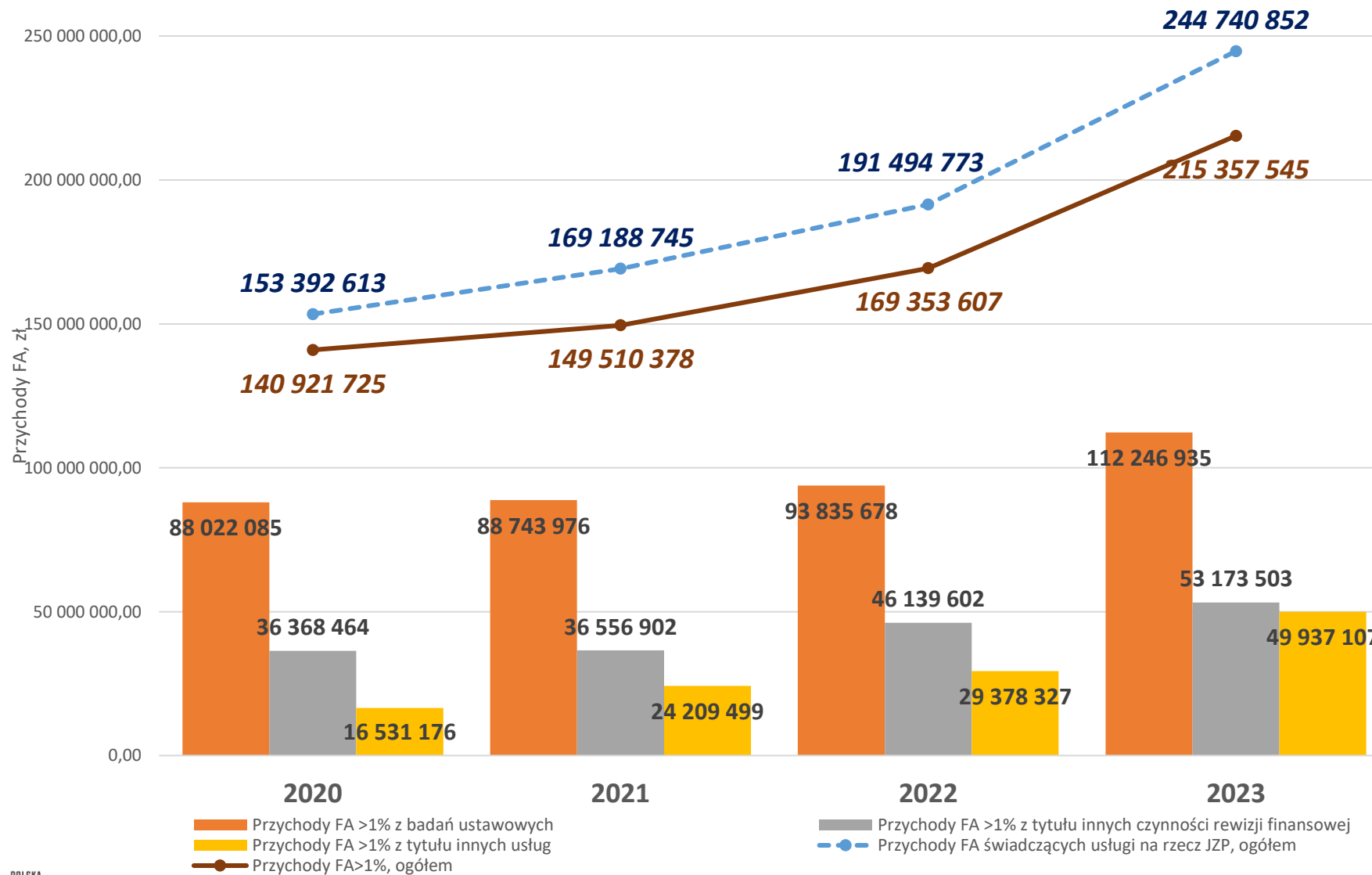

Rynek badanych JZP

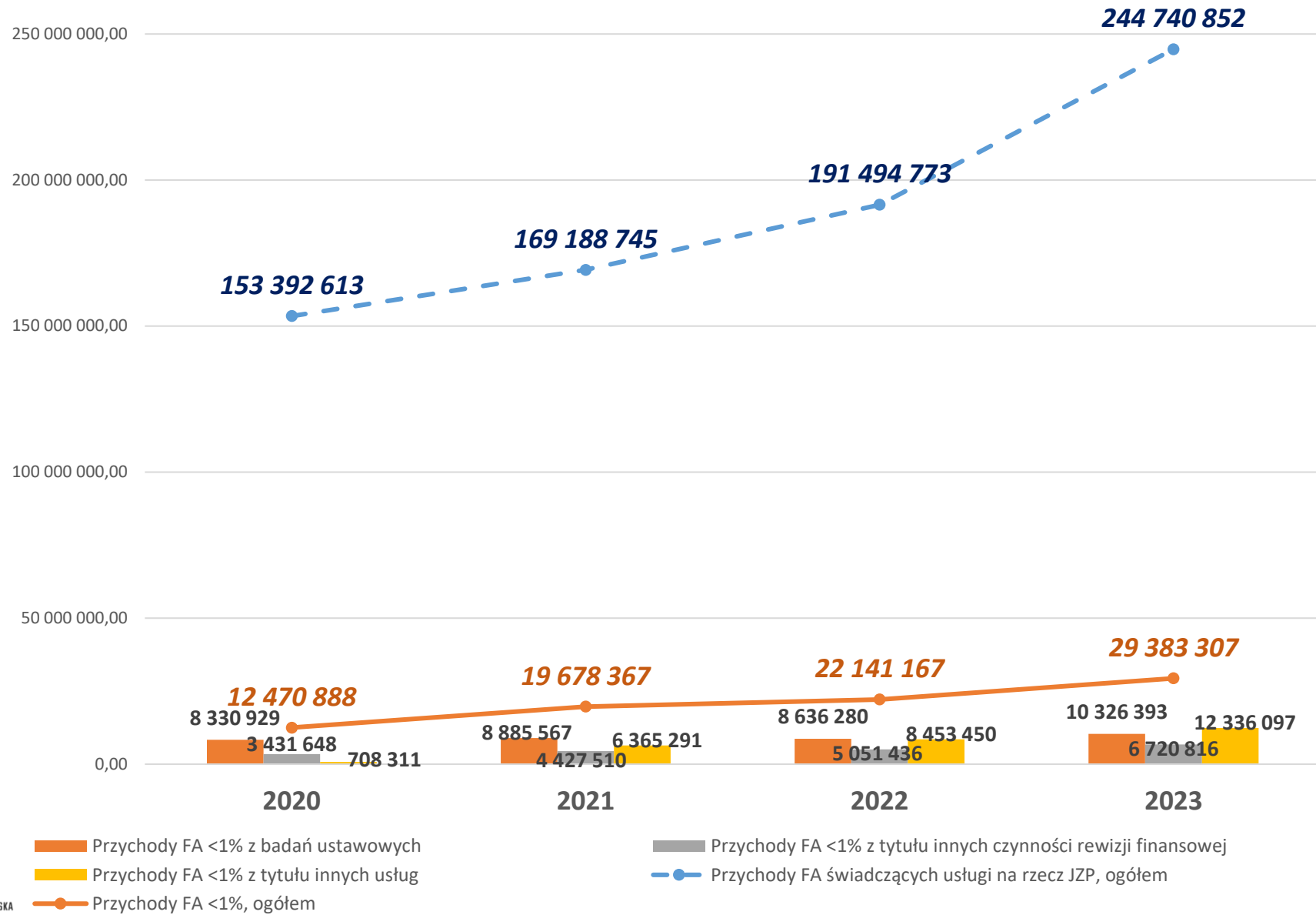

Wykres prezentuje rodzaje JZP wg liczby badań ustawowych (jednostkowych) przeprowadzonych przez FA >1%

Przychody firm audytorskich >1% z tytułu usług na rzecz JZP

Przychody firm audytorskich <1% z tytułu usług na rzecz JZP

Podsumowanie

- Pomimo spadku liczby firm audytorskich, następuje zarówno wzrost przychodów z tytułu badań JZP w 2023 roku jak i liczba badań.
- W stosunku do roku 2020 liczba badań wzrosła o ponad 10%, a przychody o ponad 27%.
- Następuje zauważalna koncentracja rynku firm audytorskich, zwłaszcza w trzech dominujących województwach (mazowieckie, wielkopolskie i małopolskie), które to firmy audytorskie przeprowadzają ponad 95% ogółu badań jednostek JZP.

Publikacje na stronie internetowej PANA

- Wykaz firm audytorskich przeprowadzających badania ustawowe w jednostkach zainteresowania publicznego – [link](#)
- Sprawozdanie z monitorowania rynku usług świadczonych przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie – [2023](#), [2022](#), [2021](#)
- Analiza usług firm audytorskich na podstawie sprawozdań rocznych – [2022](#), [2021](#), [2020](#)

Stanowiska Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego w 2024 r.

Departament Postępowań i Obsługi Prawnej

Cel publikacji stanowisk nadzorczych

- Stanowiska nadzorcze publikowane przez Agencję mają charakter niewiążący i stanowią element polityki informacyjnej.
- Celem jest komunikowanie praktyki stosowania prawa i umożliwianie firmom audytorskim uwzględniania stanowiska Agencji w ich działalności.
- Stanowiska nadzorcze uwzględniają aktualny stan prawny, dotychczasową praktykę orzeczniczą sądów powszechnych, sądów administracyjnych i Agencji. Stanowiska te mogą podlegać aktualizacji w związku ze zmianami otoczenia prawnego.
- Stanowiska nadzorcze sprzyjają budowaniu dobrych praktyk na rynku firm audytorskich i biegłych rewidentów.
- Agencja zamierza publikować stanowiska w zakresie najistotniejszych zagadnień związanych z funkcjonowaniem firm audytorskich i biegłych rewidentów.

Oświadczenia o niezależności składane w systemie informatycznym firmy audytorskiej

Oświadczenia o spełnieniu wymogów niezależności

Systemy informatyczne stanowią wyłącznie fakultatywne narzędzie, które może usprawnić lub ułatwić pracę

Potwierdzenie spełniania wymogów niezależności jest obowiązkiem zarówno firmy audytorskiej, jak i członków zespołu wykonującego badanie

Zamieszczone w aktach badania

Składane pod rygorem odpowiedzialności karnej

Wymaga własnoręcznego podpisu lub kwalifikowanego podpisu elektronicznego

Dlaczego świadek nie zeznaje przez pełnomocnika?

Oświadczenia o spełnianiu wymogów niezależności

Brak stanowi naruszenie formalne, nie przesądza o naruszeniu wymogów niezależności

Oświadczenie wiedzy, a nie oświadczenie woli

Ściśle osobisty charakter uniemożliwia złożenie przez pełnomocnika

Odpowiedzialność karna obejmuje osobę podpisującą